

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 13/07/2026
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Rhif: 2

Cais Rhif: C25/0671/14/LL

**Dyddiad
Cofrestru: 01/10/2025**

Math y Cais: Llawn

Cymuned: Caernarfon

Ward: Menai

**Bwriad: Codi ffens newydd 2400mm o uchder ogwmpas rhan o ffin
y cae chwarae**

**Lleoliad: Ysgol Syr Hugh Owen Ffordd Bethel, Caernarfon,
Gwynedd, LL55 1HW**

**Crynodeb o'r
Argymhelliad: CANIATÁU GYDAG AMODAU**

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 13/07/2026
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

1. Disgrifiad:

- 1.1 Mae hwn yn gais llawn ar gyfer codi ffens 2.4m o uchder o amgylch rhan o ffin cae chwarae Ysgol Syr Hugh Owen. Mae'r ffens newydd yn rhedeg o amgylch ffin ogleddol a gogledd orllewin y cae chwarae. Bydd y ffens newydd arfaethedig o'r math 'weldmesh' ac o liw gwyrdd tywyll.
- 1.2 Saif y safle o fewn terfynau'r ysgol a ffin datblygu'r dref gyda thai preswyl yn ffinio. Nid yw'r safle yn eistedd o fewn unrhyw ddynodiadau tir eraill.
- 1.3 Mae'r cais yma yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Cynllunio oherwydd bod yr Aelod Lleol wedi datgan buddiant ac wedi darparu sylwadau ar y cais.
- 1.4 Gohirwyd y cais yn y Pwyllgor Cynllunio ar y 15.06.2026 ar gyfer ymweliad safle.

2. Polisiâu Perthnasol:

- 2.1 Mae Adran 38(6) o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 a pharagraff 2.1.2 Polisi Cynllunio Cymru yn pwysleisio y dylid penderfynu ceisiadau yn unol â'r Cynllun Datblygu, oni bai bod ystyriaeth faterol cynllunio yn nodi fel arall. Mae ystyriaethau cynllunio yn cynnwys Polisi Cynllunio Cenedlaethol, a'r Cynllun Datblygu Lleol.
- 2.2 Mae'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn rhoi dyletswydd ar y Cyngor i ymgymryd â chamau rhesymol wrth arfer ei swyddogaethau i gyflawni'r 7 amcan llesiant sydd o fewn y Ddeddf. Mae'r adroddiad hwn wedi'i baratoi gan ystyried dyletswydd y Cyngor a'r 'egwyddor datblygu gynaliadwy', fel sydd wedi'i ddatgan yn Neddf 2015. Wrth ffurfio'r argymhelliad mae'r Cyngor wedi ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion hwythau.
- 2.3 **Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026 mabwysiadwyd 31 Gorffennaf 2017**

PS1 Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig

ISA 2 Cyfleusterau cymunedol

TRA 2 Safonau parcio

TRA 4 Rheoli ardrawiadau cludiant

PS 6 Lliniaru effeithiau newid hinsawdd ac addasu iddynt

PCYFF 2 Meini prawf datblygu

PCYFF 3 Dylunio a siapio lle

PS19 Gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella'r amgylchedd naturiol

Canllaw Cynllunio Atodol (CCA) 'Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy'

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 13/07/2026
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

2.4 Polisïau Cenedlaethol:

Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040

Polisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 12 - Chwefror 2024)

Nodyn Cyngor Technegol 12 – Dylunio

3. Hanes Cynllunio Perthnasol:

C07A/0424/14/R3 GOSOD DOSBARTHIADAU DROS DRO - Caniatwyd gydag Amodau 12-07-2007

C07A/0194/14/R3 GOSOD 4 DOSBARTH SYMUDOL A 2 UNED STORIO - Caniatwyd gydag Amodau 09-05-2007

C12/1236/14/R3 GOSOD PANELI SOLAR AR UN O DOEAU'R YSGOL- Caniatwyd gydag Amodau 15-10-2012

C22/0906/14/LL Gosod ffens a giatiau newydd steil 'bow top' lliw du ar hyd ffin tu blaen yr ysgol ynghyd â gosod 'turnstile' i reoli mynediad i ddisgyblion - Caniatwyd gydag Amodau 15-02-2023

C22/0744/14/LL Ffurio cae chwaraeon 3G maint llawn gyda ffens 4.5 metr o uchder cysylltiedig, rhwystr acwstig 4 metr o uchder, llif oleuadau 6 x 15 metr o uchder, lloches timau, llawr caled a chlawdd tirlunio gyda phlanhigion - Caniatwyd gydag Amodau 19-12-2022

4. Ymgynghoriadau:

Cyngor Cymuned/Tref: Dim Gwrthwynebiad (Unfrydol)

Uned Coed: Dim gwrthwynebiad gan fod dim gwaith tocio i goed sydd yn destun gorchymyn gwarchod coed na thyllu yn cael ei gwynnwy fel rhan o'r cais. Argymhell i roi nodyn ar y caniatâd i atgoffa bod y coed o amgylch y ffin wedi cael eu gwarchod a bod angen cais ar wahân os oes unrhyw waith angen ei wneud ar y coed yn sgil y datblygiad.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 13/07/2026
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Ymgynghoriad Cyhoeddus:

Rhoddwyd rhybudd ar y safle a gwybyddwyd trigolion cyfagos. Daw'r cyfnod hysbysebu i ben a derbyniwyd llythyrau / gohebiaeth yn gwrthwynebu ar sail:

- Effaith weledol sylweddol a gormesol, yn enwedig o ystyried lefel uwch y caeau (yn ymddangos hyd at 4m)
- Niwed sylweddol i amwynder preswyl oherwydd agosrwydd (4–5m) a theimlad o gaethiwo
- Pryderon hawliau dynol yn sgil effaith ar fwynhad o'r cartref a lles meddwl
- Dim budd cymesur i'r ysgol na'r gymuned; amheuaeth mai rheoli disgyblion yw'r prif reswm
- Effaith negyddol ar gymeriad a golwg yr ardal ac anghyd-naws â'r amgylchedd
- Diffyg ymgynghori cynnar gyda thrigolion lleol
- Gwrthwynebiad ar sail datblygiad diangen heb dystiolaeth o risg diogelwch
- Diffyg dystiolaeth i gefnogi honiadau am ymddygiad gwrth-gymdeithasol
- Hawliau mynediad cyfreithiol preswylwyr (defnydd dros 40 mlynedd) yn awgrymu hawl rhagnodedig
- Pryder y gallai'r ffens atal mynediad i wasanaethau brys (e.e. ambiwlans awyr)

Derbyniwyd llythyr hefyd yn cefnogi'r ffens oherwydd bod problemau gyda thaflu cerrig, tresmasu ar eiddo preifat a sbwriel yn cael ei daflu i mewn i erddi.

Nodir fod yr Aelod Lleol wedi datgan buddiant ar y cais yma ac wedi darparu sylwadau sy'n cynnwys y materion isod:

- Nodi ei fod yn gwrthwynebu'r cais
- Nid oes cyfeiriad at y coed sydd wedi eu gwarchod o fewn gerddi.
- Nid yw'r dystysgrif perchnogaeth tir yn gywir
- Anghytuno efo cynnwys y datganiad dylunio a mynediad.
- Effeithio hawliau mynediad
- Mae'n ddatblygiad diangen
- Effaith weledol
- Effaith ar fwynderau preswyl
- Effaith ar hawliau dynol

5. Asesiad o'r ystyriaethau cynllunio perthnasol:

Egwyddor y datblygiad

- 5.1 Mae Polisi ISA 2 sy'n ymwneud gyda chyfleusterau cymunedol sy'n cynnwys ysgolion yn nodi y bydd y Cynllun yn cynorthwyo i gynnal a gwella cyfleusterau cymunedol. Er nad oes rhan yn benodol yn y polisi yn ymwneud gyda gwneud newidiadau / addasiadau i safle presennol mae'n gefnogol i ganiatáu datblygu cyfleusterau cymunedol newydd oddi fewn clystyrau cymunedol ble mae cyfleusterau angenrheidiol i gefnogi'r gymuned. Byddai'r bwriad yn cael ei leoli ar ffiniau

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 13/07/2026
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

ysgol bresennol a gwelir o'r wybodaeth a gyflwynwyd fod angen y ffens ogwmpas yr adeilad er mwyn gwella diogelwch o fewn tir yr ysgol. O ran yr egwyddor ystyrir fod y bwriad yn un rhesymol ac ystyrir fod y bwriad yn cyd-fynd gydag egwyddor Polisi ISA 2 CDLL.

Mwynderau gweledol, mwynderau cyffredinol a phreswyl

- 5.2 Mae polisi PCYFF 3 CDLL yn nodi bod disgwyl i gynigion arddangos dyluniad o ansawdd uchel sy'n rhoi ystyriaeth lawn i gyd-destun yr amgylchedd naturiol, hanesyddol ac adeileddig. Mae'r bwriad ar gyfer codi ffens ddiogelwch. Byddai'r ffens o fath 'weldmesh' ble byddai modd gweld trwyddo ac felly ni fyddai'n ymddangos fel mwgwd ar dir yr ysgol nac chwaith i gefn y rhes o dai sydd yn amgylchynu caeau'r ysgol. Byddai'r ffens o liw gwyrdd i gydweddu gyda'r ffens sydd yn rhedeg o amgylch ffiniau eraill yr ysgol. Mae'r gorffeniadau a fwriedir felly yn ymddangos yn dderbyniol. Byddai'r ffens yn cael ei lleoli o amgylch ffin caeau chwarae'r yr ysgol ac ystyrir o ran eu lleoliad y byddai'r ffens yn dderbyniol. Ni ystyrir y byddai'n cael effaith andwyol ar fwynderau gweledol yr ardal oherwydd ei liw tywyll sy'n cydweddu gyda thriniaeth bresennol a bod modd gweld drwy'r ffens. Ystyrir felly fod y bwriad yn dderbyniol o ran gofynion polisi PCYFF 3 ac CDLL.
- 5.3 Mae rhai tai annedd i'w cael gerllaw'r ysgol, a derbyniwyd nifer o wrthwynebiadau i'r bwriad. Codwyd pryderon am effaith weledol a theimlad gormesol yn deillio o godi'r ffens o amgylch ffiniau'r ysgol, ynghyd â'r posibilrwydd y bydd y ffens yn cael effaith negyddol ar gymeriad a golwg yr ardal ac yn anghydnaws â'r gymuned. Mae ffens o'r math yma yn cael ei defnyddio'n aml o amgylch ysgolion fel ffordd o ddiogelu'r staff a'r disgyblion o fewn y sefydliad. Mae mwyafrif ffiniau'r ysgol eisoes wedi defnyddio'r math hwn o ffens, ac felly nid yw'n elfen newydd nac yn anghydnaws i'r safle addysgol hwn. Bydd y ffens newydd yn gwahanu gerddi'r tai cyfagos oddi wrth gae chwarae'r ysgol, a bydd y ffens oddeutu 4 i 5m i ffwrdd o gefn y tai dan sylw. Credir felly bod yr ardal hon rhwng cefn y tai a'r ffens yn ddigonol i beidio â chreu effaith negyddol sylweddol ac andwyol ar fwynderau preifat perchnogion y tai. Bydd y ffens yn wyrdd tywyll ac o ddyluniad 'weldmesh', felly bydd modd gweld drwyddi. Golygai hyn y bydd modd gweld drwy'r ffens ac ni fydd golau'n cael ei leihau o ganlyniad. Mae'n rhaid hefyd ystyried yr angen ar gyfer diogelu disgyblion a thir yr ysgol ynghyd â'r tir tu allan i'r ysgol rhag difrod ac ystyrir ar falens na fyddai'r ffens o'r math yma'n achosi niwed arwyddocaol sylweddol i fwynderau'r gymdogaeth leol. Ystyrir y bwriad yn dderbyniol o ran Polisi PCYFF 2 CDLL.

Materion bioamrywiaeth

- 5.4 Mae nifer o goed sydd yn destun gorchymyn gwarchod coed wedi cael ei leoli ar hyd y ffin ble bwriedig gosod y ffens. Nid oes bwriad ar gyfer unrhyw waith torri na thocio'r coed fel rhan o'r datblygiad a does dim gwaith tyllu dwys ger y gwreiddiau ar gyfer gosod y ffens. Golygai hyn ni ragwelir unrhyw effaith ar y coed sydd yn destun gorchymyn gwarchod coed. Yn unol â'r sylwadau Uned Goed bydd nodyn yn cael ei ychwanegu i'r caniatâd sicrhau y byddai unrhyw waith tocio neu dorri i'r coed yn sgil y datblygiad neu yn y dyfodol angen caniatâd ac yn destun cais gorchymyn gwarchod coed cyn i unrhyw waith ar y coed ddechrau.
- 5.5 Nid yw'r bwriad yn cael unrhyw effaith ar fioamrywiaeth ac nid oes Datganiad Seilwaith Gwyrdd wedi ei gyflwyno, er hynny gellir gosod amod ar gyfer sicrhau gwelliannau bioamrywiaeth o ganlyniad i'r bwriad ac i'r perwyl hyn ystyrir fod y bwriad yn dderbyniol ac yn cydymffurfio gyda gofynion polisi PS19 o'r CDLL ynghyd a phennod 6 Polisi Cynllunio Cymru (PCC), sy'n ymdrin â seilwaith gwyrdd, budd net i fioamrywiaeth.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 13/07/2026
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Materion Ieithyddol

- 5.6 Yn unol â Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 mae'n ddyletswydd wrth wneud penderfyniad ar gais cynllunio i roi ystyriaeth i'r iaith Gymraeg, lle mae'n berthnasol. Ategir hyn ymhellach gan bara 3.28 o Bolisi Cynllunio Cymru (Argraffiad 11, 2019) ynghyd a Nodyn Cyngor Technegol 20. Mae'r Canllaw Cynllunio Atodol (CCA) 'Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy' (mabwysiedig Gorffennaf 2019) yn rhoi arweiniad pellach ar sut y disgwylir i ystyriaethau i'r iaith Gymraeg fod yn cael eu hymgorffori ym mhob datblygiad perthnasol.
- 5.7 Nid yw'r bwriad arfaethedig yn cyrraedd y trothwyon ar gyfer cyflwyno Datganiad Iaith Gymraeg neu Adroddiad ar Asesiad Effaith Iaith Gymraeg fodd bynnag mae'r arweiniad a gynhwysir o fewn Atodiad 5 yn nodi y dylai pob datblygiad manwerthu, masnachol neu ddiwydiannol ble nad oes angen cyflwyno Datganiad/Asesiad iaith Gymraeg ddangos sut fo ystyriaeth wedi ei roi i'r iaith.
- 5.8 Mae'r bwriad ar gyfer codi ffens o amgylch tir presennol yr Ysgol. Ni ystyrir bydd y bwriad yn niweidiol i'r Iaith Gymraeg felly. Ni ystyrir felly fod y bwriad yn groes i ofynion polisi PS 1.

Yr ymateb i'r ymgynghoriad cyhoeddus

- 5.9 Derbyniwyd nifer o sylwadau gan y cyhoedd o ganlyniad i'r cais yma, ac 'roedd y materion a godwyd yn amrywio. Ystyrir fod y materion cynllunio i gyd wedi derbyn sylw teilwng yn yr adroddiad. Mae rhai sylwadau yn cyfeirio at faterion gweithredol. Ni ystyrir fod y dystysgrif perchnogaeth tir yn anghywir, gan fod yr ymgeisydd yn gweithredu ar ran yr Ysgol a'r Cyngor. Ni ystyrir fod cynnwys y dogfennau a gyflwynir yn anghywir nac yn ddiffygiol. Mater i'r ymgeisydd ydi cysylltu gyda pherchnogion tir cyfagos petai wedi dymuno gwneud hynny ac nid oes rheidrwydd gwneud hynny o dan y drefn cynllunio. Nodir hefyd nad oes gofyn ar gyfer cyfiawnhau codi ffens, ac mae'r adroddiad uchod yn asesu'r bwriad yn erbyn y polisiâu perthnasol ar gyfer codi ffens. Nodir fod nifer o'r sylwadau yn ymwneud gyda materion y tu hwnt i'r drefn cynllunio gan gynnwys materion hawliau mynediad.
- 5.10 Nid oes unrhyw un o'r materion a godwyd yn newid yr argymhelliad ar gyfer y cais yn yr achos yma.

6. Casgliadau:

- 6.1 Ar sail yr asesiad uchod, ystyrir fod y bwriad yn dderbyniol ac yn cydymffurfio gyda'r polisiâu perthnasol.

7. Argymhelliad:

- 7.1 Caniatáu gydag amodau

1. 5 Mlynedd
2. Unol a'r cynlluniau
3. Lliw gwyrdd tywyll
4. Gwelliannau Bioamrywiaeth

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 13/07/2026
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Nodyn

1. Nid yw'r caniatâd yma yn cynnwys unrhyw waith i goed wedi eu gwarchod o dan Orchymyn Gwarchod Coed. Bydd angen caniatâd ar wahân ar gyfer unrhyw waith i'r coed sydd wedi eu gwarchod.